A RAT THANNAK THAWNGTHA
HERALD *OF HIS* COMING

"Bawipa cu ka sinah a um caah zeihmanh ka tih lo,…." (Salm 118 :6) January – February . 2023

Pumpak Cio Kan Cungah Bawipa Dawtnak le Zohkhenhnak

(The Lord's Personal Love And Concern For Us)

By Rich Carmicheal

Naite ah khan Bawipa dawtnak le zaangfahnak kong hi ka tuaktan lengmang. Amah a kan dawtnak le a kan zohkhenhnak kong hi, ti ti hin a ka hmuhsak. Amah nih a kan umpi, a kan bawmh pinah amah he naihniam te in hawikawmhnak ngeih awkah a kan duh piak zungzal tawn. Hi vialte hi zumtu pumpak cio kan nunnak ah a si nak kong a ka hmuhsak fawn. Hi bantuk in a kan dawtnak le a kan zohkhenhnak hi a sawhsawh a si lo, a sungloi tukmi le a thuk tukmi a si. Hi bantuk in a dawtnak le a kan zohkhenhnak kong hi kan hngalh tikah kan caah thazaang le hnangamnak a si. Hi bantuk Bawipa dawtnak le zaangfahnak hi nan rak tuaktan cion awkah kan duh piak ve hna hna. Cu tikah amah bochannak le dawtnak thin lung put kan ngei chin lengmaag fawn lai.

Kan nih cu a hleice in Amah sermi kan si

Zeihlan bikah Amah nih a hleice in sermi kan si ruangah a kan dawt khunnak le a kan zaangfah khun nak a si. Kan mah pumpak cio hi Amah duhning te in a sermi amah kutchuak kan si. "*Zeicahtiah ka pum chung thil vialte hi nangmah sermi a si dih; ka nu paw chung i a ka semtertu cu nangmah na si*." (Salm 139:13). Kan nih cu a hlece in amah nih a kan ser i, pumpak cio hi aho he hmanh i lo in- Amah muisam le Amah he ai lo in a kan ser(Gen. 1:26-27). Kan nu le pawchung i kan i sem hlanpi in a kan hngalh chung cang. Kan si ning dihlak hi a dikdiar in a kan hngalh dih(Sam. 139:1-24). A mit hna cu kan cungah a chiah peng i, a kan zohkhenh peng fawn (1Pet.3:12; 5:7).

Amah kha rak ka hngal hnaseh ti a kan duh

Hong ka hngal hna sehlaw, keimah hi pehtlaihnak tha ngei hna seh, timi a kan duhpiak bikmi a si. "*Cun Pathian taktak a simi nangmah hngalh le nangmah nih na thlahmi Jesuh Khrih hngalh hi zungzal nunnak cu a si*." (Jn.17:3) Rak ka kawl hna seh, ti a kan duh caah a kan auh, Amah kha thinlung dihlak le kan nunnak dihlak in kan kawl ahcun kan hmuh ko lai.(Deut.4:29). Amah kha kan naih tikah Amah nih cun a rak kan naih ve tawn(James 4:7)

Adam le Evi nih sualnak an rak tuah hlanah an rak si ning te bantuk te khan Amah hngalh le

Amah umpi nakah lunglawm thanuam tein umter kha a hramthawk tein Pathian nih a rak duhmi a si. Hi a duhnak hi Baibal cauk chungah kan hmuh leng mang, Biahrennak Thar a tuahmi zongah kan hmuh. "…. *Ka nawlbia cu an thinlung chungah ka chiah lai i, an thinlung catlap cungah ka tial lai, Keimah an Pathian ka si lai i, an nih cu Ka miphun an si lai. 'Bawipa kha hngal ko', ti in ahohmanh an inn pa, an hawi le cawnpiak a hau lai lo, zeicatiah a hmebik in a nganbik tiang in mikip nih an ka hngalh dih lai*." (Heb.8:10-11), tiah a ti.

Amah Dawtnak, Zohkhenhnak le Umpinak

Pathian cu dawtnak a si i, a dawtnak cu kan cungah a liam in a liam, tiah Baibal nih a kan chimh (Rom 5:5).Kan thinlung dihlak, ruahnak dihlak le thazaang dihlak in kan dawt khawhnak hnga a kan auh fawn(Mark 12:30). David kha Pathian nih a kawl nak cu "a lung a ton caah a si." (1Sam.13:14). Cun kan thinlung in Pathian he kan i hlatmi kha Pathian nih a duhlo bikmi a si. Cu caah Efesa khua Khrihfabu hna zong kha hi ti hin ca a kuat hna. "Sihmanh-sehlaw, ka lung nan tlin lonak a um, cucu zeidah a si ti ah cun cuhlan i nan rak ka dawt bantuk khan nan ka daw ti lo," (Biathlam 2:4), tiah a ti hna.

A kan dawtnak le siaherhnak kong hi A Bia thiang chungah atu le atu in kan hmuh hna. Zeitluk in dah kan si ah umpi a kan duh timi le bomh a kan duh timi kha a langhter. A tanglei hna hi thate in rak zoh ve hna law:

"Tih hlah, zeicatiah keimah nih kan umpi ko, na lungdong hlah, zeicatiah Keimah cu na Pathian ka si. Nangmah cu thazaang kan pek lai, cun kan bomh fawn lai, a ding mi ka orhlei kut in nangmah cu kan cawi san lai." (Isaiah 41:10)

"Keimah cu nan Pathian ka si i, nan tar i nan tuak a par tiang, kan zohkhenh hna lai. Keimah nih kan ser hna i, kan zohkhenh hna lai, kan bomh hna lai i kan chuah hna lai. (Isai.46:4)

"Miding mi nih cun BAWIPA kha an auh i, an bia khha a ngaih piak hna, an harnak chungin a chuah hna. Lung a dongmi kha BAWIPA nih a umpi hna i, ruahchannak a ngei lomi kha a khamh hna." (Salm 34:17-18)

"Zungzal a hmunmi Pathian cu na umnak hmun a si i, Na tangah zungzal a hmunmi a ban kha a um…." (Deut.33:27)

A hleice in pehtlaihnak

Amah cu Vancung a ummi kan Pa a si i, kan nih cu a fanu le a fapa kan si nak kong zong hi fiangte in a kan hmuhsak fawn. "Pathian nih zeitluk in dah a kan dawt hi ruat hmanh u! A kan dawtnak kha a ngan tuk caah Pathian fa, tiah ti kan si." (1Jn.3:1). "Pathian fa nan si caah Pathian nih a Fapa Thlarau cu nan lung chungah a run thlah i, cu Thlarau nih cun, "Ka Pa, ka Pa", tiah a au." (Gal 4:6). "… zeicatiah Pa le a Fapa Jesuh Khrih he hawikawmhnak kan ngeihmi chungah khan nan i tel khawh ve nak hnga kan duh."(1Jn.1:3)

Amah he hawikawmhnak ngeih awkah vancung a ummi kan Pa nih cun a duh bikmi a si, pumpak thlacamnak caan hna ngeih awkah zumtu pumpak cio hi a kana uh. "Sihmanhsehlaw, nan nih cu thla nan cam tikah, nan inn khan chungah va lut u law, innka vai kharkhumh u law, hmuh khawh lomi nan Pa sinah khan va cam u. Cun a thli te in nan tuahmi a hmutu

na Pa nih khan laksawng an pek hna lai." (Matt.6:6). Amah dinfelnak le a pennak kha zeihlan bikah kan kawl ahcun kan herhmi vialte a kan pek hrimhrim ko lai, tiah Amah cu kan i bochan ngam ko. (Matt.6:31-33), cun thlacam nak in Amah sinah kan hal tikah a thami lawksawng le Thiang Thlarau cu a kan pek ko lai.(Matt.7:11; Luke 11:13). Cu pinah Amah cu a kan dawtu kan Pa a si caah a kan zohkhenh i, dantatnak he a kan chimhhrin fawn timi hi kan hngalh awk a si faw (Heb.12:5-11)

Biakam Hlun chan lio a mi a fale hna he hawikawmhnak rak ngeihnak kong hi, nu le va pehtlaihnak he tahchunhnak a hman kong zong kan hmuh fawn(Isai.54:5; Jer.31:32), a mi a fale hna cu zumh awk an tlak lo caah va cung pa duh he a tahchunh fawn (Jer.3:8). Khrih le a Mo nu pehtlaihnak bantuk in a thami pehtlaihnak tha zeitindah kan ngeih khawh ve lai?

Sualnak nih pehtlaihnak a cahter

Sualnak hi a sawhsawh a si lo. Zeicatiah sualnak nih cun Pathian he kan i pehtlaihnak kha a cahter. Kan sual palhnak nih cun Amah he a kan hlatter i, a hmai kha a kan thuh kanh tawn (Isai.59:2). Cu lawng hmanh si loin kan sual palhnak hna nih cun Amah Thiang Thlarau kha a ngaih a chiatter tawn (Efesa 4:30).

"Pathian lung a tongtu" Pathian he pumpak pehtlaihnak ah sualpalh nak nih a rawh zia kha David nih cun a hngalh. Bethsheba he sualnak ah a tluk i prophet Nathan nih cun a rak ton tikah sual ngaihchihnak fakpi a rak tuar. Zeicatiah Pathian he pumpak an i pehtlaihnak kha a hrawh cang ti kha a hngalh. "Ka sualnak cu, nangmah cungah, nangmah cung hrimhrim ah a si i a ṭhalo ah na ruahmi kha ka tuah. Cucaah cun bia na ka ceih tikah na hmaan ko isual na ka phawt tikah na ding ko. ……Na umnak hmun khan ka ṭhawl hlah, na thiang thlarau kha ka lakkanh hlah.: (Salm 51:4,11) Cu lawng si loin Pathian he pehtlaih thannak ding caah cun zeidang a si lo, "Ka raithawinak cu toidornak lungthin hi a si, maw Pathian, toidornak lungthin le nawl ngaimi lungthin hi na hlaw lai lo." (a hme 17) ti mi kha a hngalh fawn.

Hi Nakin a ngan deuhmi Dawtnak a um ti lo

Bawipa cu kan caah tuu khaltu a si, timi kha tuu khaltu David nih khan a no liote in a rak hngalh diam cang. Hi hngalhnak nih hin Bawipa he pumpak kan i pehtlaihnak ah a rak bomh ngain gai. "….. Kan nih ramhring lakah a bawhtermi hna a tuu run kan si."(Salm 100:3). Amah nih cun lam a kan hruai, a kan khamh, rawl a kan dangh i chiti a kan thuh (Salm 23:1-6). Tuu run hna pakhat te a tlau tik ah a va kawl riangmang i, a liang cungah a van i khinh i, lunglawmhnak he inn ah a rak tlunpi (Luke 15:4-5). A tuu hna kha a hngalh hna, cun a tuu hna zong nih Amah cu an hngalh ve. Cun a tuu hna caah a nunnak zong kha a pek fawn.(Jn.10: 14-15).

Bawipa he pumpak kan i pehtlaihnak ah hin zeitluk in dah Bawipa kha kan dawt timi kha langhter. Zeicatiah Amah nih a kan dawt hmasa caah a si. Cu tikah a ngan bikmi laksawng kha a kan pek. "Zeitluk in dah Pathian vawlei kha a dawt tuk caah a Fapa ngeihchun kha a pek. Amah kha a zummi paoh cu rawhralnak ah an

phan lai lo, zungzal nunnak ah an lut lai." (Jn.3:16). Cu tikah Jesuh nih a kan dawt tuk caah a nunnak kha a kan pek(Efesa 5:2)

Jesuh Zohchunhnak

Jesuh nih a nunnak dihlak kha a Pa sinah a rak pek cang, amah lungtho tein a rak pek. "Cucaah Khrih nih vawlei i a rung tum lai ah khan Pathian cu a thawh i, "Raithawinak le pekchanhmi thil cu na duhmi an si lo, sihmanhseh-law keimah caah taksa pum kha na ka timhpiak cang. Biaktheng cungah a pum ning in khanghmi sa cu na lawmhmi an si lo. Cucaah ka thawh i, nangmah nih tuahseh ti na ka duhmi tuah awkah ka ra," tiah a ti. (Heb 10:5-7)

Bawipa Jesuh zong nih hin Amah pumpak te in pehtlaihnak a tuah lengmang. A Pa Pathian he an i pehtlaihnak hi pumpak te in a si. Amah cu upatnak a pek. Vailam tahnak cung i thihnak in a nawl a ngaih. Thlacamnak in Amah he hawikawmhnak tuah lengmang fawn. Cun mi zapi pehtlaihnak

zong hi amah pumpak bak in a tuah fawn. Mi bupi, mi tampi he zong in pumpak in pehtlaihnak a tuah pinah pumpak pakhat cio he zong in pehtlaihnak a tuah fawn. An herhmi hna zong kha a bomhchanh fawn. Tahchunhnak ah Samaria mi nu kha van ruat hmanh (Jn.4:5), a puankil a rak tong nu zong kha a si fawn (Mark 5:25-34), Zakia zong kha a si fawn (Luke 19:2-20), cun mi dang tampi zong an um rih fawn. Mi cungah zaangfahnak le dawtnak le siaherhnak a ngei. Thinlung tak tein a dawt fawn hna.

Khrih dawtnak a thuh zia le a kuah zia le a san zia hi tah khawh a si. Kan ruahnak le kan hngalhnak zong nih a phan kho lo. (Efesa 3:17-19) Amah cu kan zaang a der tikah kan cungah zaangfahnak le dawtnak a ngeimi le kan Pa sinah a kan nawl piaktu Tlangbawi Ngan bik a si (Heb. 4:15; 7:25). Hi bantuk in kan nih zong a kan sawm ve. "Rethei le thilrit mi vialte hna, ka sinah ra tuah u, dinhnak kan pek hna lai. Ka seihnam kha i bei u, kei cu nunnem le mitoidor ka si caah ka nawl hi i cawn ve u; cun dinhnak kha nan hmuh lai." (Matt.11:28-30)

Amah Cungah

Bawipa sinah kan tuahmi hna hi zeitluk in a biapit timi ruat peng hna u si. "Pathian cu miding lo a si lo. Rian nan rak ṭuanmi le nan Khrihfa hawi nan rak bawmh tawn hna i atu zongah nan bawmh ko rih hna thawngin nan langhtermi amah nan dawtnak kha a philh lai lo." (Heb 6:10). Hi bantuk te in Bawipa Jesuh nih amah tuu hna sinah a chim. "Ka rawl a tam tikah rawl nan ka pek, hni puak hruk aih awk ka ngeih lo tikah hnipuan nan ka pek; ka zawt tikah nan ka zohkhenh; thong ka tlak tikah nan ka veh." (Matt.25:35-36). Cu bantuk in zeitik ah dah kan in tuah bal, tiah a hal tikah hi ti hin a leh hna. "Ka u ka nau hna lakah a hme bikmi hna cungah nan tuahmi kha keimah cungah nan tuah a si ko," tiah a ti hna (Matt. 25:40).

Hi kong he ai pehtlai in, Jesuh nih amah mi hna le a fale hna caah serhsatnak hna kha a tuar. Damaska hauka ah Saul kha zeitin dah a ti, "Saul, Saul, zeicadah na ka serhsat?, tiah a ti. (Lamkaltu 9:4)

Amah kan dawtnak

Amah kan dawtnak hi a tanglei bantuk in ni fatin kan nunnak ah kan langhter awk a si. Bawipa nih a kan dawtnak le a kan siaherhnak

hi kan cham ve, kan dawt ve khawhnak a tanglei hna hi ruat ti hna u si.

Na thinlung diklak, na ruahnak dihlak, na fimnak le na thazaang dihlak in Amah cu daw ko. “Amah cu kan dawt zeicatiah a kan dawt hmasa caah a si.”(1Jn.4:19). Amah kha na dawt khawh ti lo ahcun Amah dawtnak kha na thinlung chung liam thluahmah in toih awkah hal ko. Zei zong thil kong ah Amah nawl cu ngai ko.. “A ka dawmi paoh nih ka bia kha a ngaih lai…”(Jn.14:23).

Thlacam nakin caan tampi hman khawhnak i zuam. Thlacamnak cu Amah he hawikawmhnak le pehtlaihnak tha bik a si. Bawipa hmai ah cun daite in um ko, zeicatiah Amah cu Pathian a si (Salm 46:10). “lungthin tak le zumhnak fek he Pathian cu naih u sih. Sual aa phuhrungmi kan lungthin le kan pum kha ti thiang in i thianh u sih law amah cu naih u sih.”(Heb 10:22). Mary bantuk in rian herh dang hna kha chiata hna law, Bawipa Jesuh kehram ah cun va thu law, a bia kha va ngai. “(Luke 10:38-42)

Amah Bia kha thlah lote in i tlaih. A bia hi chawva sui le ngun nak in a sungloi deuh ti hi kan hngalh peng awk a si. Hi a bia hi kan caah laksawng ngan bik a si, hi a bia a dawtnak, amah nih a kan tinh piakmi le a duhnak hna kha a kan hmuhsak. Amah bia ah hin chun zan in lawm law, na caah rawl thaw bik si sehlaw, thinlung chungah i chiah hna (Salm 119:15-16,69). Sual palhnak hna na tei khawhnak hnga le na hrial khawhnak hnga a bia thiang hna hi na thinlung chungah i cinken ko hna(Salm 119:11).

Amah cu thinlung dihlak in i bochan. “Bawipa kha na lung chung dihlak in i bochan law Nangmah fimnak kha i rinh hlah.”(Phungthluk 3:5). “Amah nih an zohkhenh hna caah nan lungretheihnak vialte kha amah cungah chia dih ko u.”(1Pet.5:7) “Na thilri cu Bawipa sinah ṭhum ta law amah nih an bawmh lai; miṭha cu zeitikhmanh ah a sunghter bal lai lo.” (Salm 55:22).

Zumhnak in thlacam ve. Bawipa nih hin a kan dawt tuk caah, “Cucaah cun ralṭhat in hmaiah fong u sih law, vel a umnak Pathian bawiṭhutdan cu fuh u sih. Khika ah kan herh lio caan te ah Pathian zaangfahnak le vel cu kan hmuh lai.” (Heb 4:16). “Amah duhning in kan hal ahcun, kan halmi paoh kha a kan pek hrimhrim lai ti kan zumh caah Pathian cu ṭihnak zeihmanh um loin kan fuh ngam; 15cun kan halmi kha a kan theihpiak ti kan hngalh ahcun kan halmi kha a kan pek ko cang ti zong kha kan hngalh fawn.” (1Jn.5:14-15)

Sualnak tuah hlah. Joseph bantuk in sualpalhnak kha tei khawhnak kha i zuam. “hi tluk in a nganmi thil ṭhalo cu zeitindah ka tuah khawh lai i Pathian cungah ka sual lai?” tiah a leh(Gen. 39:9). Bawipa Pathian cu a thianhlim bantuk in nang zong thianhlim khawhnak i zuam ve ko. (1Pet.1:15-16).

Kan nunnak dihlak hi Amah sinah ap hna u si. Isaiah keneh hi zulh khawhnak i zuam hna u so. “Cun Bawipa nih, “Ahodah ka fial lai? Ahodah ka lamkal a si lai?” a ti kha ka theih. Kei nih, “Keimah ka kal lai! Ka thlah tuah,” tiah ka leh.” (Isaiah 6:8). “Cun aa thawh ṭhan i, “Pathian, nangmah nih tuah seh ti na ka duhmi tuah awkah ka ra,” a ti. Cuticun Pathian nih

raithawinak hlun vialte kha a hlawt hna i Khrih raithawinak khan a thlen hna." (Hebru 10:9). "Cucaah ka u le ka nau hna, Pathian nih a kan zaangfahnak a nganmi ruangah hin, Pathian sinah a nung in pekchanhmi raithawinak bantukin i pe tuah u; a rian ah aa pumpemi le cohlan awk tlakmi si tuah u; cucu biaknak taktak Pathian nan pek awk biaknak cu a si."(Rom 12:1)

Amah cu bia hna u si law, thang that hna u si. "A kutka chungah cun lawmhnak he lut tuah u, a tual ah cun thangṭhatnak hla he lut tuah u; amah cu lawm u law thangṭhat tuah u." (Salm 100:4) "Maw ka nunnak, Bawipa cu thangṭhat tuah! Ka sining vialte, a min thiang cu thangṭhat tuah u!" (Salm 103:1)

Pathian Bia A Biapit Tuknak Kong

(The Indispensable Word Of God)

By Andrew Murray (1828 – 1917)

"Minung hi rawl lawngin a nung kho lo, sihmanhsehlaw Pathian nih a chimmi bia paoh cu a nunnak a si lai,' a ti kha," (Mat.4:4) Minung nunnak ding caah a um lo ahcun a si kho bak lomi rawl le changreu cu Pathian bia he tahchunhnak ah a hman.

Nunnak ding caah changreu/ rawl cu a biapi tukmi a si, timi hi kan dihlak in kan hngalh dihmi a si. Zeitluk mithawng hmanh nih rawl a ei lo ahcun a rauhhlan ah a thazaang a der lai i, a rauh hlanah a tlu ko lai. Cu bantuk te cun Pathian bia zong hi a si ve. Pathian bia cu vancung in a rak mi rawl a si. Thinlung dihlak in a zummi hna caah cun thawnnak hmual a um.

Rawl konglam cu mi vialte nih hngalh dih a si ko. Rawl cu mi kip nih ngeihmi le eimi a si ko. Kan inn chungah khat thupin kan i chiah kho men. Midang hna zong kan coih khawh ve ko hna. A si nain kan mah thengte nih kan ei lo ahcun kan caah thathnemnak zeihmanh a um lo. Kan zawt tikah rawl kan ei lo ah cun kan thi ko lai. Cu bsntuk te in Pathian bia zong a si ve. Pathian hi hngalh sawhsawh lawng in a za lo. Midang zong kan va cawnpiak ve ko hna lai. Pathian bia in kan thlarau nunnak kha kan cawm a hau. Kan thinlung chungah tampi in kan chiah i, kan i cinken a hau. Cun ni fatin kan nunnak Pathian bia kha kan bochan i, kan I nunpi hrimhrim awk a si. Cu hnu lawng kan caah thathnemnak a ngei lai.

Rawl le changreu cu ni fatin kan ei tawn bantuk in Pathian bia zong hi kan ei ve awk a si. Pathian bia ei kan timi cu hi ti hin a si awk a si. "An i lawmhnak cu Bawipa nawlbia tu ah khan a si i cu nawlbia cu chunzan in an ruat." (Salm 1:2) "Zeitluk in dah na phunglam cu ka duh, chun nitlak cu lawng cu ka ruat ko." (Ps.119:97). Thlarau lei ah kan thawn khawhnak ding caah le thazang kan ngeih khawhnak ding caah cun Pathian bia kha ni fatin kan rel i, kan cawn awk a si.

Bawipa Jesuh zong nih vawlei a nun lio ah khan Pathian bia cu a

cawn ve. Cun Pa Pathian nawl zong kha a ngaih ve. Pa Pathian he hawikawmhnak tha ngeih kan duh ahcun Amah a bia hi kan rel lengmang ding a si ko. Khrih Jesuh cawnpiaknak hna nih cun Pathian he hawikawmhnak tha an pek lai. Pathian kha sunparnak le thangthatnak a bia thiang nih cun thawnnak thazaang an pek lai.

Pathian Bia Cu Zeitindah Kan Rel Lai

Pathian bia hi ningcangte in kan rel khawhnak hnga a biapi tuk.

Pathian bia cu tihzahnak le upanak he rel hna u si. Nangmah te lawng daite zirziarte in na um i, a bia thiang relnak caan nan ngeih a herh. Cu tikah Pathian bia cu hawi kawmhnak tha cu nan ngei kho lai. Amah Pathian he bia kan i ruah ti bantuk in a bia kha rel ding a si. Bawipa hmai ah cun daite in um law, na thinlung chung Pathian nih thazaang an peknak hnga thlacam bute in rak rel ve tawn.

Thinlung dihlak in rel khawhnak i zuam. Pathian bia hi daithlang sawhsawh in kan rel ding a si lo. Pathian bia kha ralring te in na rel ah cun a bia sullam cu Pathian nih hngalh khawhnak an pek ko lai. Cu hnu lawngah na caah thluachuahnak a si lai. Daitlang sawhsawh in Pathian bia na relnak nih a sullam a thukmi na thei kho hrimhrim lai lo. Mi pakhat khat nih Pathian bia a kan cawnpiak tikah tha tein kan hngalh fian khawhnak hnga biatak te in kan hna kan tun i kan ngaih a hau. Pathian ruahnak le kan ruahnak nakin a thuk deuh i, a kau deuh fawn. “Van hna khi vawleinak in a san deuh bantuk in kan ruahnak cu nan ruahnak nakin a sang deuh.” (Isaiah 55L9). Vawlei thil kong kan cawn hmanhah ruahnak le tuaktannak vaivuan lo tein kan ngaih a hau. Thlarau lei thil kong cu mah nakin a si deuh chin chin hnga lo maw?

Pathian Thlarau lamhruainak bochan but e in kan rel awk a si. Pathian Thlarau lawnglawng nih Amah bia cu kan thinlung chungah thawnnak a ngeih ter in a nunter khawh. Salm 119 nak hi rak hmanh. David nih Pathian bia a rel tikah Pathian lila a cawnpiak, a mit a auter, hngalhnak a pek khawhnak hnga a thinlung dihlak in thla a cam hmasa tawn. Pathian bia na rel tikah Pathian bia le Pathian Thlarau cu then khawh a si lo, timi kha na hngalh awk a si.

Na relmi Pathian bia ka thinlung chungah kai cinken hrimhrim lai, timi ruahnak le tinhmi he na rel a hau. Cu hnu lawngah na thinlung le na ruahnak dihlak cu Pathian bia nih a iap khawh lai. “Na nawl bia cu zeitluk in dah ka duh! Chun he zaan he ka tuaktan peng,” tiah David nih cun a ti. Cu bantuk te in zumtu hna zong nih ni fatin an rian khai lakah Pathian bia cu an tuaktan i an thinlung cu lawmhter awk a si. Salm 119 nak hi rak rel than rih. Na thinlung dihlak in Pathian bia cu na tihzah na upat i, hngalhfiannak na ngeih khawhnak hnga le ni fatin na nunnak ah na hman khawhnak hnga thla na cam a hauh.

Pathian Bia le Thlacamnak

“….. Maw Bawipa, Na bia in rak ka rak nunter ko.” (Salm 119:107)

Na khan chungte ah nangmah te lawng Pathian bia na rel tikah thlacamnak le a bia thiang relnak hi then khawh a si lo, hmunkhat te ah an kal ti lengmang, timi hi na hngalh awk a si. A bia kan rel tikah Pathian nih bia a kan ruah i, thla kan cam tikah Pathian kha bia kan ruah a si ve. Pathian he a dikmi hawikawmhnak ngeih kan duh ahcun hi hna pa hnih ai zulh hrimhrim awk a si. Thlacam hmasa

lo pin Pathian bia ka rel ahcun Pathian ah khan kan mah ruahnak chap a fawite. Thlacamnak he Pathian bia kha kan rel i, Pathian bia zong kha ka caah hmual a ngeih chin chin. Cu tikah kan thlacamnak zong kha Pathian bia ningte in a si ve tawn. Pathian bia rel nak le thlacamnak cu then khawh a si hrimhrim lo.

Pathian konglam hi a dikning le a hman ningte in ka hngalh khawhnak hnga Pathian sinah thlacamnak in ka hal lengmang awk a si. Pathian konglam cu kan hngalh khawh dih lai, ti si lo in kan hngalhmi vial ah hin a dikning te in kan hal khawhnak hnga ka hal ding a si. Cu tikah amah Pathian kong he ai pehtlai a bia thiang kan relmi ah Thiang Thlarau nih hngalhfian khawhnak a kan pek lai. Cun Pathian nih zeitluk in dah a sualmi le fihnung teifiak kan si nak kong kha a kan hngalhter lengmang fawn. Pathian bia kan rel deuh deuh thlacam duhnak thinlung thazaang kan ngei deuh deuh fawn pinah kan zumhnak zong a thawnter i, harsatnak hna intuar khawhnak thazaang a kan pek. Cun mizei dah kan si timi lawng kha cawnpiak loin, Pathian vel thawngin hmailei ah zei bantuk dah kan si lai, timi zong kha a kan cawnpiak fawn. Cun Jesuh Khrih cu ni fatin zumtu hna caah ngol loin thla a cam lengmang timi zong kha a kan chimh i, Amah min in thlacamnak duhnak zong a kan ngeihter chin chin fawn.

Maw zumtu hawi dawt hna, Pathian ni fatin nan relnak thawngin thazaang thar i lak u law, thlarau thluachuahnak hmu ko u law, Amah duhning thlacam chin lengmang ko u.

Thlacamnak caan hi i awt colh ko hna u si. Bawipa lei ah thlacam bu in i mer ko hna u si. Thlacamnak he a bia thiang cu rel lengmang fawn. Na rel hlanah thlacam hmasa law, na rel khawh in lawmhnak bia chim than tawn. Cu tikah thlarau thluachuahnak rel cawk loin na don ko lai. Thiang Thlarau lamhruainak in thlacam lengmang fawn.

Nangmah lawngte na inn khan chungah daite in na um i, thla na cam ah cun thluachuahnak cu rel cawk loin na don ko lai. Thiang Thlarua nih khuaruahhar in thazaang an pek fawn lai. Na thinlung chung a dawtnak le a vel cu a liam in a liam fawn lai.

Thlarau Thanghnak A Herhtuk

(The Need For A Holy Spirit Revival)

By L. L. Legters

Thlarau riantuannak thawngin thanghnak revival a herh tuknak kong hi zapi nih hngalh chin lengmang a si. Thlarau thawngin thanghnak revival timi hi minung mi hna khuakhannak le lairelnak thawng in a si lo. Khrih takpum a simi a Khrihfabu caah Amah Thiang Thlarau riantuannak bak bak a si ko. Thiang Thlarau thangh nak a rak tlun tikah ahcun Pentecost ni bantuk kha mi vialte hna cu Thiang Thlarau in an hong khat dih. Mi tlawmte ca lawng ah si lo in mitampi caah a si i, Khrihfabu pi

nih a let tampi thluachuahnak a hmu.

Pentecost Ni ah khan an dihlak in thlarau in an khat dih hna. Cu tikah an dihlak in Khrih le a thawngtha bia phuang ding in ralthatnak in an khat dih hna. Cu nih thawk cun Thiang Thlarau in an nung, Thiang Thlarau in a rian an tuan, Thiang Thlarau nih a umpi peng hna i, thawnnak a pek hna. An dihlak in thawngtha chim kho dirhmun ah an si dih hna. Thawngtha bia chim duhnak in an khat. Bawipa Jesuh konglam kha fiang chin chin in an hngalh fawn.

Cu tikah pakhat le pakhat karlak hngalhthiamnak le dawtnak hna in an hong khat cang. Pakhat le pakhat kan i bomhchanh a hau timi zong an hngalh. Mi pakhat nih sunghnak le zatlaknak a ton tikah kan mah cio zong nih kan tonmi a si, tiah an ruah. Bawipa Jesuh ah pumkhat bak kan si, timi kha an i fiang tuk. Hi vialte hi Pentecost ni in ai thawkmi a si. Khrifabu hramthawk in siseh caan dongh tiang hi ruahnak le lunthin put hi a um awk a si. Hi ruahnak le thinlung put cu Thlarau in a khatmi hna nunnak ah a ummi a si.

Pathian fa a simi paoh paoh pakhat hmanh tang loin “Nan chunglei minung sinak ah a ṭhawngmi nan si nakhnga le zumhnak thawngin Khrih cu nan lungthin chungah khua a sak nakhnga, cun a sunpar nak ro bukbau chungin A Thlarau thawngin ṭhawnnak an pek hna nakhnga,” (Efesa 3:16-17) kan thlacamnak cio a si awk a si. A sullam cu Khrifa bu chungah mi tlawm palte lawng nih ti si lo in kan dihlak in Thiang Thlarau in khah nak kha a si.

A kan khamhtu vailamtahnak cungah khenhchihmi hi Khrihfa zumtu tampi nih cun an i nunpi ti lo, hnu lei an chit tak cang, an nunnak ah Khrih nih a uk ti hna lo. Atu kan chan ah hin zumtu tampi nunnak ah Khrih cu a nung ti lo. Pentecost ni thawkin Khrih thihnak thawngtha bia an chim tikah a nung, a thothan cang i, hlawrh in a um cang, tiah an ti. Khrih thawnnak cu atu kan chan zongah khuarauhhar a si ko, thaizing zong ah Siangpahrang cu a si ko lai, biaceih tikah vawlei mi vialte hna cu a hmai ah an dir dih te lai. Khrih hi thuk chinchin in kan hngalh khawhnak hnga Thiang Thlarau thanghnak kan herh bik ko. Cu hnu lawng ah vawlei mi hna nih sualnak kong le dinfelnak kong le biaceihnak kong cu an hngalh khawh lai. (Jn.16:8)

Kan hruaitu hna nih hin Khrihfa bu an hliphlauhter kho ti lo. Kan Khrihfa bu hna hi an zozaw cang. Thiang Thlarau lawng lawng hliphluahnak le thanghnak cu a pek khawhmi a si. Ziza dinfelnak hna hi upadi le fimthiamnak hna nih a chuahpi kho lo. Thawnnak a pe kho hna lo. “Thawnnak cu Pathian nih a ngeihmi a si….” (Salm 62:11). “…. Thiang Thlarau kha nan cung i a rak tlun tikah thawnnak kha nan hmuh lai…..”(Lamkaltu 1:8). Atu kan chan Khrifabu hi thawnnak a ngei ti lo. A thazaang a der tuk cang. Cu caah Thiang Thlarau thawnnak cu a herh tuk cang.

Atu kan chan ah hi Pathian nih thanghnak revival pek cu a kan duh piak tuk ko. Hi ti hin Pathian nih nawl a kan pek. “Thiang Thlarau in khat u,” (Efesa 5:18), tiah a ti. Khrih takpum a si mi Khrihfabu ah a ummi member vialte hna cu a hramthawk te in atu tiangah Thiang Thlarau in an khah dih awk a si. Member hna nih Thiang Thlarau in an khah tikah vawlei mi hna nih cun khamh kan si khawh nak hnga,

zeidah kan tuah lai?, tiah an ti lengmang ko lai.

Cun Thiang Thiang thengte zong nih zumtu hna Thlarau in an khah hi a duh tuk ve. “Pathian nih kan chungah a chiahmi thlarau cu duhnak ṭihnung in a khat,” tiah Cathiang nih a timi kha sullam ngei lo a si tiah ruat sual hlah u.”(Jeim 4:5) Zumtu hna nih Thiang Thlarau in an khah i, “Pathian tlinnak a tlingmi in an khah khawhnak hnga…” (Efesa 3:19), Khrih vailam cung i a thihnak le a thawhthannak cu a si.

Thiang Thlarau in kan nun hrimhrim awk a si, cun Thlarau in thla kan cam, Thiang in Pathian kan biak, Thlarau in lawmnak bia kan chim i, Thlarau in lungthin hmunkhat te in kan um a si. Kan dihlak Thlarau in kan khah i, kan tuahmi kip hi Thlarau bomhnak thawngin kan tuah awk a si.

Thiang Thlarau hi kan herh tuk, kan herh bikmi le a biapi bikmi a si. Pathian nih a kan duh piakmi hi a fiang tukmi a si ko. Cu caah Khrih takpum chungah a ummi member vialte hna Thiang Thlarau in khahnak kha biatak te in an hal awk a si. “Zei thil hmanh kha amah duh ningte in kan hal ahcun a kan pek hrimhrim ko lai, timi kha kan hngalh.” (1Jn.5:14). Thlacam tuah hna u si.

“Mah hihi Bawipa Pathian bia an si: Israel mi cu hihi ka hal u, tiah ka ti rih hna lai.” (Ezek. 36:37).

Thiang Thlarau Riantuannak Sunparnak

(The Glorious Ministry Of The Holy Spirit)

By Rich Carmicheal

“Zeitindah kan nuncan a si ti kha ṭha tein i zoh u. Mihrut bantukin um hlah u, mifim bantukin um u. 16Atu kan nikhua hi caan chia a si caah, caan ṭha nan hmuhmi paohpaoh kha ṭha tein hman i zuam u. 17Mihrut si ti hlah u, Bawipa nih tuah hna seh ti an duhmi hna tu kha tuah i zuam u. Zu ri hlah u, zu cu nanmah hrawktu lawnglawng a si ko, Thlarau tu khan khat deuh u.” (Efesa 5:15-18)

Caan donghnak lei ah a ummi hna zumtu Khrihfa hna caah a biapi mi cu zeidang kong si loin Thiang Thlarau in khahnak hi a si ko. Thiang Thlarau in kan khah lawng zong si loin amah rat thannak ding caah timhciate in kan um awk zong a si fawn. Cu lawng si rih lo zum lotu hna sinah khamhnak thawngtha bia zong kan chim awk a si fawn. Kan ralpa khuachia pa nih ka caan a tawi tuk cang timi kha ai hngalh. Cu caah zumtu le zum lotu hna kha a si khawhnak chung in hlen le hrawh khawhnak kha ai zuam. Cu caah atu lio ah kan herh bikmi Thlarau in a khatmi zumtu hna Thlarau bomhnak thawngin thawngtha bia tetter khannak rian hi a si bik ko. Thawngtha bia karhter nak ding caah kan ngeih lomi le kan chamhbaumi tampi an um leng luang men ko lai. A si nain kan chungah a ummi Thiang Thlarau thawngin thlarau thazaang a ngeimi le theitlai tampi a ngeimi kan si kho ko. Hi kong he pehtlaih in a tanglei ah kan chimmi hi ruat ti tuah hna u si.

Thiang Thlarau nih cun thawnnak in a kan khahter. Thiang Thlarau

kha nan cung i a tlun tikah thawnnak in nan khat lai. Cun Jerusalem khua thawk in Judia peng le Samaria peng le vawlei a dongh tiang ka tette nan si lai," (Lamkaltu 1:8), Jesuh nih a zultu cu a ti hna. Jesuh nih a chimh hna bantuk tein thlacamnak in an hngah. Bia a rak kamh hna bantuk te in Pentecost Ni a phak tikah ah an dihlak in Thiang Thlarau in an khat. Thiang Thlarau nih thawnnak a pek hna. Ralthatnak a pek hna. Cu thawk cun an si ning vialte ai thleng dih, thawnnak le ralthatnak in an khat thawngtha bia kha raltha te in an phuan ngam.

Jesuh thengte zong nih a riantuan nak ah hin Thiang Thlarau thawn nak thawngin rian a rak tuan ve. "Bawipa Thlarau cu ka cungah a um. Sifakmi hna sin i Thawngṭha chim awkah chiti a ka thuh i, Saltangmi hna sin i luatnak thanh awkah a ka thlah. Mitcaw mi hna sin i khuahmuh ṭhannak pek awk le Hremmi hna luatter dingah a ka thlah," (Luke 4:18). Cun Pathian Thlarau thawnnak thawngin khua chia kha a thawl hna. (Matt.12:28). "Cu thil lianngan cu, zeitindah Pathian nih Nazareth khuami Jesuh kha Thiang Thlarau le ṭhawnnak a toih i Pathian nih a umpi caah zeitindah khuazakip ah aa chawh i khuachia ṭhawnnak tangah a ummi vialte a damter hna kha a si." (Lamkaltu 10:38)

Atu kan chan zongah hin thawnnak cu kan herh tuk ve ko lo maw-Thawngtha bia kha raltha ngai le hmual ngei ngai in kan chim phuan khawhnak hnga le serhset le zomhtaihnak a tongmi hna le thin lung a kekkuaimi hna kan bomh khawh hna ding caah thawnnak cu kan herh tukmi a si. "Bawipa thlarau nih ṭhawnnak le bia khiah thiamnak le ral ṭhatnak in a ka khahter," (Micah 3:8)timi hi kan nih ca zongah si ve ko seh.

Biatak chung vialte ah a kan hruai khotu Thlarau cu Thiang Thlarau a si(Jn.16:13). Hlenthawinak lawngte a khatmi atu kan chanah hin biatak le thlarau lei hngalhthiamnak hi a biapi bikin kan herhmi a si ko. "Hmailei ah cun mi a cheu nih zumhnak kha an hlawt lai i lih a chimmi thlarau tu kha an bia an ngaih hna lai i khuachia cawnpiak nak kha an zulh lai, tiah Thlarau nih fiang tein a chim,"(1Timote 4:1) tiah Lamkaltu Paul nih a chimmi hi atu kan chan ah hin a tling tuk cang. Cun Bawipa Jesuh zong nih, "Zeicahtiah nal messiah le nal profet kha an chuak lai i Pathian mithim hna hmanh kha a si khawh ahcun hlen khawhnak ding caah hmelchunhnak le khuaruahhar ngan ngan an ser hna lai." (Matt.24:24) tiah ralrinnak a kan pek ve. Biatak chungah thate in hram kan thlak khawhnak hnga biatak Thlarau kan herh. "Khuachia hlennak kha nan doh khawh nakhnga Pathian nih an pekmi hna ralthuam vialte, biatak taisawm in kan thuamh dih a herh(Efesa 6:11). "Thlarau vainam a si mi Pathian bia" kha kan lak a hau (a hme 17).

Thiang Thlarau cu kan caah cawnpiaktu Saya a si, timi zong kan hngalh awk a si(1Jn.2:27). Thlarau biatak le Thlarau konglam hna hi taksa minung nih hngalh khawhmi a si lo. Thlarau ceunak a ngeimi hna lawnglawng nih hngalh khawh a si. "Cu biathli cu Pathian nih a Thlarau in kannih sinah khan a phuan. Thlarau nih cun zeizong vialte kha a dah a hriah dih, Pathian nih aa tinhmi a thukmi hmanh kha a coih dih hna. Minung cu a chung i a ummi amah a thlarau nih khan a konglam cu a dihumnak in a hngalh; cu bantukin Pathian zong cu Pathian Thlarau lawnglawng nih a konglam kha a dihumnak in a

hngalh ve. Kannih kan hmuhmi thlarau cu hi vawlei thlarau hi a si lo, Pathian nih a kan pekmi vialte cu kan hngalh khawh nakhnga, Pathian nih a run thlahmi Thlarau cu kan hmuh cang." (1Korin 2:10-12). Bawipa le Amah biatak kan hngalh khawhnak hnga Thlarau nih hngalhnak a kan pek caah Bawipa cu kan thangtha ko.

Cun Thiang Thlarau cu kan caah nunnak, lawmhnak, daihnak le ruahchannak hrampi a si. Kan chungah Thiang Thlarau a umnak kong hi Bawipa Jesuh nih hi ti hin dawh ngai in a chim. Puai donghnak ni kha a biapi bik ni a si. Cu ni ahcun Jesuh cu a dir i aw thang piin, "A ti a halmi paoh cu ka sinah ra u law ra ding u. Cathiang nih, 'Keimah a ka zummi paoh cu a lung chungin tiva nung an put lai,' tiah a ti bantuk khan a si lai," tiah a ti. Jesuh nih a chim duhmi cu Thlarau kong kha a si, cu Thlarau cu amah a zummi paoh nih an hmuh ding kha a si. Cu caan ah cun Thlarau cu pek an si rih lo, zeicahtiah Jesuh cu sunparnak in thawhter a si rih lo."(Jn.7:37-39) Hi bantuk te hin profet Isaiah zong nih a rak phuan ve. "Asinain Pathian nih voi khat cu a thlarau kha a kan thlahhnawh ṭhan lai. Zeihmanh a ṭhahnem lomi hmun kha vawlei ṭha ah a cang ṭhan lai i lo chungin rawl tampi a chuak ṭhan lai." (Isaiah 32:15). Hi bantuk in nun duhdim le theitlai tampi a ngeimi nunnak hi kan nunnak ah rawltam le tihal bantuk in kan duh ve maw?

Atu chanchia le harsatnak caan ah hin lawmhnak le daihnak cu kan herh tuk ve ko lo maw? Thlarau theitlai lakah hin lawmhnak le daihnak hi ai tel ve (Gal 5:22). Cun Pathian pennak ah cun "Thiang Thlarau thawngin dinfelnak le daihnak le lawmhnak" hna an um(Rom 14:17). Sifah harsatnak fakpi kan ton lio caan hmanh ah hin "lawmhnak Thiang Thlarau" (1Thesalon 1:6) thawngin daihnak in khah khawh a si. Kan i ruahchan mi Pathian thawngin "Thiang Thlarau ṭhawnnak thawngin nan i ruahchannak cu a ṭhan lengmang nakhnga," (Rom 15:13), mi hi khuaruahhar ngaingai a si ko.

Kan thinlung hi Thiang Thlarau nih cun Pathian dawtnak in a khahter fawn. Mitampi nih an ngeihmi dawtnak hna a zor cuahmah lio ah(Matt. 24:12), Thiang Thlarau thawngin kan thinlung kha Pathian dawtnak in khahter awkah a herh tuk hringhran ko (Rom 5:5). Cun dawtnak thlarau theitlai in kan thinlung kha khahter awk a si(Gal.5:22). Thiang Thlarau bomh nak thawng le "dawtnak Thlarau" (Rom 15:30) thawng lawnglawng in midang kha kan dawt khawh hna i, kan bomh khawh ve hna. Dawtnak kan ngeih khawhnak cu, "Thlarau nih an pekmi hna dawtnak," (Kol 1:8) thawngin a si bak ko.

Thiang Thlarau cu thianhlimnak Thlarau a si (Rom 1:4) a si, timi hi kan hngalh ding a si. Atu kan chan hi caandonghnak lei a si pinah sualpalh a karh chin lengmang (Matt.24:12; 2Tim.3:1-4). A si nain sualpalhnak in kan thian khawhnak hnga Thlarau kan chungah a um (2Thes 2:13). Thiang Thlaru duhnak in kan nun ahcun taksa duhnak hna cu kan tei khawh ko lai(Ga.5:16), taksa duh kha kan tei khawh lawng si loin a thi kho fawn (Rom 8:13). Thlarau nih cun thazaang thar a kan pek (Titas 3:5), kan chunglei minung zong kha thazaang a pek i, a thawnter fawn (Efesa 3:16). Thiang Thlarau riantuannak nih cun Bawipa Jesuh bantuk in si khawhnak ah a kan thlen (2Kor. 3:18)

Thazaang der in kan um, thla hna kan cam khawh lo tikah Thiang Thlarau nih cun a kan bomh. "..Cu bantuk ṭhiamṭhiam cun, a der ngaingaimi kan si caah, Thlarau zong cu kanmah bawmh awkah khan a ra. Zeiti hin dah thla kan cam awk a si ti hmanh kan hngalh lo caah bia in chim khawh lomi hram-ainak in Thlarau nih Pathian cu a kan nawlpiak."(Rom 8:26) Thlarau bawmhnak thawngin, "Thlarau nih an hruai hna ningin zeitik caan paoh ah thlacam u. Hi caah timhcia tein um zungzal u law nan hnabei zeitikhmanh ah dong hlah u; Pathian mi hna caah thlacam zungzal u."(Efesa 6:18)Thlarau bawmhnak thawngin thlacam kan ti mi Pathian kan zumhnak le kan i pehtlaihnak ah a biapi tukmi a si nak kong Lamkaltu Judas zong nih a chim ve. "Hi vialte hi thlacam buin tuah u law Pathian kha bawmh nak hal u. Thlarau nih an hruai hna ningin zeitik caan paoh ah thlacam u. Hi caah timhcia tein um zungzal u law nan hnabei zeitikhmanh ah dong hlah u; Pathian mi hna caah thlacam zungzal u."(Judas 18)

Ministry rian kan tuannak ah hin Thiang Thlarau nih cun lam a kan hruai, thawnnak zong a kan pek fawn. Cu caah Thiang Thlarau lamhruainak hi kan i bochan awk a si. Zeicatiah Thlarau nih a hruaimi hna cu Pathian fale an si, (Rom 8:14), tiah a ti. Thiang Thlarau a nungmi si le Thiang Thlarau hruai nak in a kalmi hna caah cun thluachuahnak rel cawk lo(Gal.5:25). Cu bantuk riantuantu hna cu an riantuannak ah thlarau laksawng tampi pek an si (1Kor.12: 11; Lamkaltu 13:2; 20:28). Thiang Thlarau lamhruainak he amah riantuan hi zeitluk in a herh i, a pit timi hi kan dihlak in kan hngalhmi a si(Rom 7:6).Thlarau thawnnak tel loin amah rian tuan khawh a si (1Kor.2:4; 1Thes.1:5; 1Pet.1:12).

Ka Caah Khamhnak Tlamtling

(Full Salvation Our High Privilege)

By Andrew Murray (1828 – 1917)

Cun a pa nih cun a leh i, 'Ka fapa, nang cu inn ah a zungzal in na um i ka ngeihmi vialte cu na ta an si dih." (Luke 15:31)

A luanciami kum hnih ah khan Keswick ah a tha bikmi a rak theihmi Mr.Mooday nih a chimmi cu-hi Baibal caang te nih riantuantu pakhat nih a rak pek i, "Ziah mah Baibal caang te hi cu hlan ah ka rak hmuh lo," tiah Moody nih a rak tib al.

Fapa tlaupa kha a Pa nih zeitluk in dah a rak dawt timi kha phung ah kan chim i, cauk zong in kan rak tial tawn. A si nain mah lawng si loin a u pa sinah a rak chimmi bia zong nih khan mi thinlung a khawih ngai ngaih. Cu caah hi kong hi chim ka duhnak a si. Pathian nak ah Pathian fale hna caah caan sungloi. A pahnihnak ah cun mi tampi nih cu a niam deuhmi kha an tawnnak kong a si. A pa thumnak ah cun ai dan tuknak kong a si. A pa linak ah cun zeitin dah kan dirh than lai, a si lo ah khamhnak tlamtling timi a si.

Pathian Fale hna caah a sungloi tukmi

Pakhatnak bikah cun, a upa kong a si. A nih cu a pa sinah a um pengmi a si. A pa sinah a um lio ah kha a duh ahcun a sungloi tukmi thil pa hnih an um: dongh a hngal lomi hawikawmhnak le a dong kho lomi riantuantinak hna an si. A si nain a u pa cu fapa tlaupa nak in a dirhmun a chia deuh. A pa sinah inn ah a rak um peng ko nain a rak hngal bal lo, a rak i nuam bal lo, a si lo ah a co hnga dingmi a sungloi tukmi hna kha a rak hngal bal lo. A tha tukmi hawikawmh khawhnak caan tha zeitikah dah ka pa nih a rak ka pek lai, tiah a hngak pengmi a si. A si nain a rak hmu hlei lo. A naupa cu a rak tlau i, ram hlapi a rak phan, a si nain a u pa cu inn ah a rak um ko nain nuam hnai te in a rak um bal lo.

Dongh a hngal lomi hawikawmh nak: Pa le pawl nih hin an fale cu an dawt tuk cio hna, an fale lunglawmte in an um kha an duh piak hna. “Pathian cu dawtnak a si.” (1Jn.4:8), cu caah a fale cungah a dawtnak kha a liam in a liamter ve. Mi cheukhat hna cu Pathian nih a hmai kha a thuh tak tawn hna, tiah an tit awn. A si nain Pathian nih a hmai a kan thuh tak nak a ruang pa hnih lawng a um- sualnak le zumh lonak hna an si. Zeidang thil a um ti lo. Ni cu a rak chuah tikah ceunak he a rak chuak. Cu bantuk in “Pathian cu dawtnak a si.” Dawtnak cu Pathian a si nak ah a ummi a si caah dawtnak ngei loin a um kho lo. Amah a tihzah lomi sualpalhnak he a khatmi minung hna hmanh kha a dawt ko hna. A zaang fah fawn hna. A si nain zumtu a fale hna cungah a ngeihmi a dawtnak cu Pa dawtnak a si. Ami a fale hna cu Pathian nih a zungzal in a dawt hna caah a fale hna nih lunglawm thanuam tein um peng khawh a si ko lo maw?, tiah na ti khawh. Si e. Cathiang chungah a biakam mi hna khi zoh hna hmanh. Hebrew cakuat khi hei rel hmanh. Jesuh Khrih nih a khan dannak puanzar cu a thleh cang caah “ral thate in ……..a khan chungah cun luh khawhnak nawl kan ngei cang.” (Heb 10:19-20). Hi kong he pehtlai in David zong nih atu le atu in a rak chim ve. “Harnak caan ah him tein a thla tangah a ka dorter; a biakinn chungah him tein a ka chiah,” cun “Himnak hmuh duh ah Cung Nung Bik kha a fuhmi le Lianngan Bik huhphenhnak chung ah aa dormi nih cun, “Bawipa, nangmah cu a ka chanhtu le a ka hupphengtu na si! Nangmah cu ka Pathian na si; nangmah cu kan bochan,” an ti lai. (Salm 27:5; 91:1)

Bawipa kan Pathian hrimhrim nih a mi a fale hna sinah um i, hawikawmhnak ngeih hi a duh zungzal mi a si. Cu caah kan nih zong nih Bawipa Pathian he hawikawmhnak ngeih awkah caan kan pek ve a herh hrimhrim. Nangmah duhherh, na rian le na sipuazi le chawleh chawhrolnak vialte hna lak ah hin Pathian he hawikawmhnak hi tenh awkah a biapi tuk tiah na ruat ve ko lo maw? Pathian sin in a rami ceunak na ngeih ve khawhnak hnga, duhnak le zumhnak na ngeih ve ahcun a dawtnak kulh chungah na tlonlen ve a hau. Cu cu “khamhnak tlamtling” timi cu a si. Cu tikah Pathian dawtmi a fa na si nak ah lawmhnak he na khat vel ai.

A dong lomi hawikawmhnak: “Ka ngeihmi vialte hi nangmah ta an si.” Fapa tlaupa cu a pa nih lunglawm thanuamte in a cohlan tikah a fapa upa a lung a tling bak lo. A naupa a rak tlun tikah caw le meheh hna, an tuah puai sungloi taktak an tuah, lunglawmhnak he hlasa an sa an lam hna. Nain a fapa upa caah cun cawtum pakhat hmanh a rak pe bal lo. Hawikawm he nuamhnak zong a tuah piak bal lo(Luke 15:29). Cu tikah a pa nih a thawh i, ka fapa,

“nang cu ka inn ah hnangam te in na um ko, na duhmi le na herhmi an um ahcun hong ka hal law, kan pek ko lai,” tiah a ti. Cu bantuk te in Bawipa Pathian nih a dawtmi a fale cu a kan ti ve. A si nain kan nih cu kan phunzai, “ ka thazaang a der, ka sualnak ka tei kho lo, ka tuah khawhmi a um lo, cu e, kha e, ti in kan i ceihciar.” A si nain, “ka ngeihmi vialte hi nangmah ta an si dih ko, na herhmi vialte cu Khrih ah tling khitkhet te in kan pek dih ko. Thlarau fimnak le thawnnak zong kan pek. Khrih a rumnak vialte cu nangmah ta an si dih. Pa dawtnak vialte cu nangmah ta an si dih. Ka ngeihmi vialte hi nangmah ta lawngte an si dih.” Hi bantuk in kan Pathian nih a kan ti ko nain mi cheukhat caah cun zanmang bantuk sawhsawh an si ko. Zeicahdah sifak lungrethei in na um? Pathian bia cu a dikmi a si, hi vialte hna caah bia an kamh ve a si lo maw? Johan 14-16 tiang kha rak rel ve hmanh. Kan duhmi le kan herhmi kha amah min in kan hal ahcun a kan pek lai, tiah bia a kan kamh. Hi vialte thluachuahnak hna hi zumtu a fale hna caah an si, tiah na zum ko hna lo maw?

Chamhbaunak

Atu cu ka chim duhmi a pahnihnak hi van ruat ta ve hmanh. Pathian fale cheukhat hna cu chamhbaunak lawngte in an khat hna. Zeiruangah dah a si hnga? Sifak le mangtam dirhmun ah an dir hna. Mirum pa fapa upa cu sifak le lungrethei lo, lungfak felfual in a um. Cawtum no zong a that ve bal lo. A si nain a pa nih a ngeihmi chaw le va vialte cu amah ta lawngte an si dih ko. Cu bantuk cun zumtu tampi hna an si ve. A dawtmi a fale he hna hawikawmhnak tha ngeih i, thluachuahnak nun duhdim ngei hna seh, timi kha ka Pa nih cun a kan duh piak, Nain zumtu tampi cu kan si lo, chamhbaunak he kan khat.

An nunnak ah lawmhnak an ngei maw, tiah zumtu hawikawm dawt hna kha hal ve tuah hna. Lunglawm thanuam te in um peng khawh a si, timi kha teh an zum kho maw? “Cu bantuk nunnak duhdim cu zeitindah kan ngeih khawh lai?, tiah an ti khawh men ko. Kan ngaih a chiat caan le kan lungre a theih caan cun khual hna kan tlong lai, lam hna kan le lai i, a caan a rauh cun an lo dih te ko lai, tiah an ti khawh men ko.

Biaknak lei ah ai zuam ngaimi nu pakhat hi ka hal ve. Zeidah na lawh, ka ti. A caan ah cun ka nunnak ka phurrit hi a zaan chel, a rih chel a si. A caan ah cun ka nunnak hi muihnak in a khat, tiah a ti. Cu cu minung phun a si ko, ti bantuk in a ruah. A nunnak ah cu bantuk in si peng ding ah a ruah ko. A si nain zumtu hna nunnak ah hin muihnak khuadawm chahpi hna nih a khuh awk a si lo. Cu bantuk cu Baibal cauk chungah kan hmu lo. “Na ngaihchiat ni cu a dong lai. Bawipa cu zungzal in na caah ceunak ka si lai, nika le thlapa nakin a hmun deuhmi ceunak ka si lai.” (Isaiah 60:20). A si nain muihnak khuadawm tangah lungrethei felfual in a ummi zumtu hna an um peng ko rih. Pathian ceunak hi sualnak le zumh lonak nih ti lo, zeidang thil nih a phenh kho hrimhrim lo. Thlarau lei ah nun sifak, lawmhnak a ngei lomi, sualnak ah teinak nun a ngei lomi, ingpuang le lung vakvai in na um ahcun zeiruangah dah a si hnga? Thazaang ka ngei lo, ka tlu ko lai, tiah na ruah zong ah, chuihpah lo le tlu lo dingin Amah nih a kan zohkhenh ko, tiah Baibal nih a kan chim(Juda 24). Baibal cauk chungah cun ai tial ko nain kan nunnak ah a taktak in a tling lo, tiah a ruatmi zumtu hna an um. Pathian

cu, cu bantuk a si lo. Amah cu a kan dawtu le a thawng bikmi a si. Pathian nih cun bomh a kan duh tuk. Kan thilrit kha chawn i, lunglawm thanuamte in umter kha a kan duh piakmi a si.

A si ah cun atu ah hin Pathian caah rian a tuan ve mi le theitlai a ngeimi na si maw? Na nunning ziaza mi nih an hmuh tikah mah pa hi, a ruahnak a tha, thlarau leimi a si, a nunnak a thianghlim, mitoi ai dor, Pathian nih a umpi mi a si, tiah an ti ve maw? A si lo ah a thin a tawimi, zum lotu he ai lo, thlarau leimi a si lo, a phungmen Khrihfa a si ko hih, tiah an in ti dah? Cu bantuk ziaza ngeih awkah Pathian nih a kan duh piakmi a si lo. Kan Pa Pathian cu a rum tukmi a si. Vawlei kan pa le hmanh nih sifak le rawltam le hrukaih awk thilthuam hna ngei lo in kan um a kan duh piak lo. Cu bantuk in vancung kan Pa Pathian zong a si ve. Nunnak duhdim ngei hna seh, ti a kan duh piak. Lunglawm thanuam te in um hna seh, ti a kan duh piak.

Sunday school cawnpiaktu saya hna si, Pathian bia hna cawnpiak lengmang tung, a si nain mi zeihmanh hrintharter khawh tung lo, Cu bantuk saya te hna cu Pathian mihman an si, tiah ti khawh an si hnga maw. Zeiruangah dah cu bantuk cu an si ti ah cun Pathian he hawikawmhnak tha an ngeih lo caah a si ko. Sualnak zong an tei kho lo. Mi an hrinthar khawhnak hnga thlarau thawnnak zong an ngei lo. Nangteh mah bantuk minung hna na si ve sual maw? Na nunnak ah a chambau tukmi maw na si, nun duhdim a ngeimi dah na si. Thate in kan i tuak a hau. Hi hna unau pa hnih hna nih hin zumtu hna dirhmun a langhter. Fapa tlau pa- hnulei ah a tolh thanmi dirhmun, a upa-Pathian he hawikawmhnak a ngei lomi, hna an si. An pa hnih in harsatnak an tong v eve. Fapa tlaupa bantuk te in a u pa zong a nunning ai thlen ve a herh. A palhnak nak ai chih i, mah tluk hmun tha le caan tha a ngeihmi ah nuamte in a um than a hau. Cu bantuk in chamhbaunak he a khatmi zumtu hna zong nih an sualnak an i ngaichih ve a hau, an sualnak an phuan i, nun duhdim khamhnak tlamtling chungah an luh a hau. Hi hna unau pa hnih bantuk tein atu kan chan zumtu hna zong an nunning an thlen a hau.

A ngan tukmi dannak a chuahtertu

Tih a nung tukmi dannak a chuahter tu hi zeidah a si hnga, timi kan ruat tuah hna lai. Zumtu hna kan nunnak ah kan tonmi cio hi zeiruangah dah ai dan lengluang hnga, an i lawh cio hng lo? Nangteh na ruat bal ve maw? Nun duhdim thluachuahnak tlamtling hi zeiruangah dah ka ngeih ve hnga lo, timi na ruat bal maw? Hi kong hi Pathian bia ah kan hmuh, phungchimtu zong nih an chim lengmang, cun mi cheukhat nunnak zong ah a tak in a lang ve hrimhrim ko. Zeiruangah dah a si hnga? Pathian sinah hal tuah hna u si. “Bawipa, zeiruangah ko ah dah nangmah duhning in ka nun khawh bal lo,” tiah ti hna u si.

Hi bialehnak a phi cu kan mah nunnak ah a ummi a si ko. Fapa tlaupa i, a u pa kha, ngakchia b thinlung put a ngei. A pa kong he pehtlai in a dih lomi ruahnak a ngei. Na pa thinlung put kha fiangte in na hngalh ahcun na ruahnak le thinlung put zong ai dang ve ko lai. Ka pa cu a rum tuk ko nain zeihmanh a ka pe bal lo, tiah na vuivai kho men ko. Thla ka cam ve tuk ko nain ka thlacamnak Pathian nih a ka let bal lo. Mi dang cu thluachuahnak tam tuk an dong ko, kei tu cu ka dong ve lo, na ti khawh men ko.

Hi bantuk nunnak duhdim hi zumtu vialte dihlak caah a si lo, tiah ka hawipa nih a ka chimh. Hi bantuk nun duhdim hi mi cheukhat hna sinah Pathian nih a pek. Pathian cu nawlngeitu bik a si, timi cu a dikmi a si ko. A laksawng zong hi amah duhning te in a phawtzamh ko hna. Paul le Peter hna zong pakhat kha orhlei kamah, pakhat kha kelhlei kamah a chiah ko hna. A si nain nun duhdim timi cu fa sinak in kan hmuh ro sungloi a si. Pa nih a fale hna cu ai tluk cio in a dawt ko hna. Khamhnak zong hi ai tluk cio in kan comi a si ko.

Vawlei kan pa le kong hi van ruat ta hmanh. A fale hna cu an kum ai lo cio hna lo. A si nain a pa nih a umpi hna cu lawmhnak le an covo hna cu ai tluk cio dih ko. Kum kul a si cangmi a fapa cu kum nga lawng a si rihmi a fa nak in tangka tam deuh a pek ko, kum thum te lawng a si rih mi a fa pa nakin kum hlei nga a si cangmi a fapa kong kha tam deuh a chim ko lai. A si nain an cungah a dawtnak cu ai tluk dih ko. A covo cio a si mi kha ai zat cio in a pek ko hna lai.

Pathian nih a fale a dawtnak hi ai thleng bal lo, a hmun peng ko. Pathian cungah kan vuivai awk a si lo. “Bawipa nangmah cu thinlung dihlak in ka rak in bochan lo, Maw Bawipa, ka sual tuk hringhran. Ka fale caah an pa ka si bantuk in a duhherhmi vialte ka tuah piak hna. Nain Bawipa Pathian nih a ka tuah piak ve lai, timi kha ka rak zum ngam lo. Chamhbaunak nun in ka rak nung, ngakchia hna bantuk in zumhnak ka rak ngei lo.” Pathian dawtnak le zaangfahnak hna le a thawnnak hna hi ai thleng bal lo, an hmun peng ko, tiah na zum kho cang maw. Mah hi pei khamhnak tlamtling timi cu a si cu.

Tunmer Thannak lam

Atu cu tunmer thannak ding caah kirthannak lam ruat tuah hna u si. Chamhbaunak nun in zeitin dah ka luat khawh lai, timi ruat tuah hna u si. Fapa tlaupa nih cun a sualnak ai ngaichih. Cu bantuk te in Pathian fale hna zong nih kan sualnak i ngaichih ve tuah hna u si. Hrintharnak nun timi voikhat ca longah sual ngaihchihnak khi a si lo, kan sualnak hna hi kan i ngaichih than ve lengmang a herh. Khamhnak tlamtling nun duhdim ngeih awkah ah hin cun caan saupi a rau, tiah zumtu cheukhat nih an rauh khawh men ko. Cu bantuk in na ruah ah cun na caah caan saupi a rau kho ve men tak ko. A si nain, hawikawm dawt, cu bantuk cu a si lo. Atu bakah na rak kir duh ahcun a si kho colhmi a si ko. Pathian vel cu na caah timhcia in tling khitkhet te in a um ko. Lung awtawm in um hlah. Sual ngaihchihnak he na Pa sinah rak kir ko. Lunglawm thanuam te in an cohlan lai i, thluachuahnak vialte cu nangmah ta an si than dih ko lai. “Ka Pa, nangmah hmai le Pathian hmai ah ka palh tuk.” tiah van ti law, an cohlan colh ko lai.

Na sualnak na ngaichih khawhnak hnga, kan duhpiak. Khamhnak a hmu rih lomi hna kong ka chim duhmi a si lo. Sual ngaihthiamnak sullam a hngalmi hna sinah ka chim duhmi a si. Pathian kong he pehtlai in na ruahnak le na hngalhnak kha nai palh cikcek ve ko lo maw, Pathian kha rawltam tihal bantuk in na ngai maw, a tha deuhmi nunnak hmuh na duh maw? Na sualnak i chih law, rak ra tuah, Pathian nih na sualpalhnak vialte kha an hnawh piak dih i, an thianh piak dih, timi kha na zum kho maw? Na zum kho taktak cang lai maw? Pathian kong he pehtlai in a dik lomi ruahnak ngeih hi tih a nung timi rak hngal

cang tuah. Khamhnak tlamtling nun duhdim cu co awkah rak ra cang tuah. Pathian kha i bochan law, an zohkhenh ko lai. Mi cheukhat caah cun hi a har ngai kho men. Ka palh bak tiah, rak ruat law, rak kir than ko. “Ka fapa nang cu a zungzal ka sinah na um ko. Zeizong vialte hi nangmah ta an si dih ko,” tiah an ti. Na mithmai ah nih tlang cang seh. Zumtu hna hi phun hnih ah then khawh an si. Khamhnak tlamtlingah nun duhdim te in a nung kho mi hna le hi konglam zeihmanh a hngal ve lomi, ti in then khawh a si. Hi kong he pehtlai in ka chim duhnak hi nai fian khawh lo ahcun Pathian sinah hal ve tuah. Na hngalh fian ah cun hi kong biatak cawnpiaknak a si, tiah rak zum ve. Bawipa Pathian tang tangah cun vai dor law, a bia kha va ngai tuah. “Zeizong vialte hi nangmah ta an si dih,” an ti ko lai. Cu tikah, Bawipa min thangthat si ko seh, atu cu ka hngalh cang, ka cohlan cang, ka nunnak dihlak Amah sinah ka pek cang, Pathian nih a nunnak pek tiang in a ka dawt,” tiah ti ve cang.

Maw, ka Pa, khamhnak tlamtling ah hin nun duhdimte in ka um khawhnak hnga, ka bawm ko sawh.

Taluk Ramah Missionary A Rak Kalmi Hudson Taylor

J. Hudson Taylor (1832 – 1905): In China For God (Part 1)

Hi ni cu, “thal lio caan June 25, zarhpi ni rilikam ah a rak si. Taylor cu dampah setsai lo buin England ram Brighton khua ah a hawi le sinah a rak kal. Tilet nih a rak kaltakmi theset cungah amah te lawng lam a rak leng. Rili kam i lamleng cu a nuam ngaimi a si nain amah caah a lungchungah ai nuam tuk lem lo. A fekmi biachahnak ka tuah khawh ah cun ka thinlung chungah raltuk bantuk in ai tu mi a um ti lai lo, timi kha a hngalh.”

Hi caan lio ah hin Taylor cu kum sawmthum le kum thum a rak si. Taluk ram ah kum sarih missionary rian a tuannak a si cang. Pathian riantuan a duh tukmi le Taluk mi phun hna cung zaanfahnak le dawtnak a ngei tukmi nu ngak dawhte a thit. An nu pa te cun, Taylor a zawt i, kum 1860 ah an chuahkehnak ram England ram ah an rak kir than tiang Taluk ram ahcun missionary rian an rak tuan. Taluk ram ah nan kir than ah cun an in thah taktak ko hna lai, tiah mi nih ruahnak an rak cheuh hna. Taluk ram Khrihfa hna caah Biakam Thar cauk le Hla (Hymn) cauk an rak tuah piak hna. Cu lawng si loin ngandam kong si ai kong zong tlamtling te in a cawn fawn. Ni fatin hi cawnnak lawngte in caan a hman hna.

Hi missionary riantuan dingin Taylor nih cun a thinlung dihlak in a pek, an vamping cungah Taluk ram hmanthlak kha a tar. Taluk ram ah missionary riantuannak hi a herh tuk hringhran ti kha a hngalh. Hmanthlak a tarmi cu nih fatin a zoh lengmang i, Taluk ram i thlarau tlau rel cawk lo dawtnak thinlung a ngeihmi kha a fak chin lengmang. Cu lawng hmanh si loin

Pathian bia he a zohchih fawn, cu tikah thlarau tlaumi hna cu caah a rian cu ka tuan hrimhrim awk a si awk a si ko, timi kha a hngalh. Cu lawng hmanh si lo in Taluk ram i missionary rian a tuanmi hna kha a karh lei si loin a zawrchuk lei an panh chin lengmang timi zong kha a hngalh a fawn.

A caan ah cun a rian kha a chiahtak riangmang i, a nupi le a riantuanpi hawi hna kha a auh hna i, thla a campi tawn hna. Taluk ram ah missionary riantuantu ding Pathian nih a thlah hna nak hnga Pathian sinah an halt awn. Cu lawng si lo, missionary riantuannak bu a ngeimi hna kha pehtlaihnak a ngeih hna i, Taluk ram ah missionary riantuan a herh tuk nak kong kha a chimh tawn hna. Taluk ramah missionary riantuan a herh tuk timi kha a hngalh ve tuk ko nain rian thawknak ding caah a herhmi sum le pai zeitin dah kan kawl lai timi aho dah kan thlah hna lai, timi ah kha a ruah awk an hngal lo.

A si nain Taluk ram thlarau tlaumi hna ni fatin thlankhur ah a liam lengmang mi hna caah zaangfahnak thinlung phurrit bantuk in Taylor thinlung mei bantuk in a kang. An thlacamnak kha Pathian nih a leh hna lai i, a herhmi tangka zong a tlam a tlinter lai, cun riantuantu zong a thlah hna lai, timi kha a hngalh. Taluk ram i missionary riantuan khawhnak ding caah a zumhnak kha hneksak a si i, ni khat khat ah cun a tlam a tling hrimhrim te ko lai.

Cu bantuk in Taluk ram i missionary riantuannak kong cu a thinlung ah phurrit bantuk in a um peng, thal caan a si, zing khat cu lam a leng. Pathian nih hi rian hi tuan awk a ka fial ahcun a herhmi thil vialte cu Pathian nih a khan te ko lai, tiah a thinlung chungah duh tiah a hong chuak. Cu cangka cun, “Bawipa, Nangmah na si maw?, tiah fakpi in a hong au, a phurrit vialte cu an tla dih. “A herhmi vialte cu nangmah nawl si ko seh. Nangmah bochan bu tein Na Salpa cu kai thawh ko lai, a herh hnga mi vialte cu nangmah kut ah ka chiah ko,” tiah a ti.

A Baibal cauk ai kau riangmang i, “June 25,1865, Bringhton khua ah hin missionary 24 an um khawhnak hnga thla ka cam,” tiah a tial. Cu cu Taluk ram i thawngtha a phak bal lonak hmun ah thawngtha chimtu pa hnih cio in thlah ding tinak a si. Cu tikah lawmhnak le hnangamnak cu a thinlung chungah a hong khat. Pathian nih a caah duh piakmi kha fiangte in ka hngalh khawh cang, tiah a ruah.

Cu thawk cun ngol lo le din lo in a herh hngami vialte caah thlacamnak timhtuahnak a ngei peng. Cu caan lio ahcun a inn chungkhar le a riantuannak ding caah a herhmi vialte cu Pathian lawng bak nih a kan pek ko lai, ti in Bawipa lawng kha a zoh peng. Cun Taluk ramah a kalmi mino hna nu pa hna zong kha Pathian rian va tuan awkah a forh hna. A zumhnak hneksaknak a tawnmi hna zong a fak ngai ngai, tangka pia khat hmanh an ngeih lo caan hna kha a um tawn. A si nain thinlung dihlak in Pathian cu ai bochan peng ko.

A herhmi vialte, a hme bikin a ngan bik tiang ca zongah Taylor nih cun Pathian lawng bak ai bochannak kong hi mi thinlung a lak mi a um lo. A phurrit vialte kha Pathian cungah a khinh dih ko, a biakamnak kha ai tlaih peng ko. Ngakchiatte bantuk in zeizong thil vialte kong Vancung kan Pathian nih a tuah khawh dih ko, a tuah dih ko lai, timi zumhnak he hnangamte

in a ap dih ko. Cu bantuk te in zeizong vialte a taktak in an tling dih taktak ko. Bawipa Pathian duhnak lam kha zulh le tuah tikah zumh awktlak minung kan si nak zong a langhter fawn.

Pathian riantuan dingah a fekmi biachahnak a tuah ni hnih hnu ah China Inland Mission min England tangka pound 10 te in bank cauk a va tuah. Cu cangka in Pathian cu a colcang ve colh ko timi a lang. Chawleh chawhrolnak lei a thiam ngaimi Mr.Berger cu Mr.Taylor caah hawikawm tha ngai ngai a hong si fawn. A hawipa nih cun ram chung lei ah tuanvo a rak lak ve. Taluk ram i, mission riantuan nak ding caah a herhmi chawva petu hna cu an hong chuak thluahmah ko. Cun Mr.Taylor he Taluk ram ah mission rian tuanti ding in a van i, pumpemi hna zong an van i, chap chin lengmang i, an inn cu tonnak hmun ah an hman. A nupi Mrs.Taylor zong cu ngakchia pa li hna i, an nu a si lawng si loin missionary riantuannak ah ai pumpe mi mino hna i, an nu bik zong a hong si.

Cu bantuk in ni fatin lamhnak ah buaicur in an um ko zongah Hudson Taylor cu amah te lawng a daihnak hmun te ah a va kal i, thlacamnak a va ngei lengmang ko. Pathian rian cu zeitindah kan tuan timi cungah a hmun ko. “Pathian rian cu Amah Pathian duhning tein kan tuanah cun kan herhmi cu Pathian nih pek loin a kan um hrimhrim lai lo,” tiah a ti lengmang.

Preparations Ai Timhlamhnak

Taluk ram i kirthan awkah Pathian lamhruainak kha fiangte in a hngalh hnu ah, Hudson Taylor nih a rannak in timhlamhnak a ngei. A nupi bawmhnak thawngin mi tampi sinah phawt ding in cauk fate- Taluk Miphun hna nih an herhmi Thlarau thanghnak le Thawngtha chimnak timi a tial. A catlang kip hi thlacam nanh bu lawngte in a tial hna. “Hi cauk ka tial pah in keimah zong ka thangcho ve,” tiah a ti. Zinglei khuadei ah ihnak khan ah ka va kal tikah ka nupi Maria cu tabuai hramah a rak thu ko. Cauk fate pakhat a tialmi ah cun Taluk ram peng kulh pa sarih ah hin missionary riantuannak a um cang, minung 185,000,000 nih thawngtha bia an rak theih cang, tiah a ti. A si nain pengkulh hleikhat hi thawngtha bia a phak bal nak a si, minung 200,000,000 sinah mizei hmanh nih Khrih kong an chim rih hna lo. Khrih nih vawlei cung khuaza ramkip ah va kal u law, ka thawngtha bia va chim u, tiah a timi hi Taylor hnathlam ah cun a cuang peng.

Hi vialte lak ah a biapi bikmi cu zeidang a si lo, Pathian lawng lawng hi a si ko. “Ai tinhmi vialte, a herhmi vialte, zumh awktlak a si nak, Amah nawl pekmi hna le a biakam vialte hna hi,” a biapi bikmi an si ko. “Nawl ngeihnak vialte cu pek ka si cang, … cu caah va kal u law, …” tiah a ti. Cu kong cu Pathian Bia a simi (Mathai 28:18-19) ah fiangte in kan hmuh. Taluk ram ah thawngtha bia a phak khawhnak hnga Pathian sinah a nunnak dihlak a pe ngammi le a herhmi vialte caah Pathian lawng bak ai bochan ngammi mi pakhat a um. Taluk ram i thawngtha bia a phak bal lonak hmun hna ah thawngtha bia chim ding missionary kul le li le an mah ram chungmi evangelist kul le li caah Pathian sinah thla a cam.

Bawipa duhnak kha tuah awkah Mr.Taylor thinlung chungah Bawipa nih rian a tuan. Khrihfa bu dang an si zongah hlanlio ah

cawnmi pe thiamnak tintan a kaimi than nih Bawipa riantuannak ding caah an thiamnak kha hman awkah pumpeknak an ngei hna. Rian tuannak ding caah an thiamnak hna cu zeidang si loin " thlarau tlau tlaih a thiammi an si lai, nu si hna seh, pa si hna seh. Pathian he thate in pehtlaihnak tha a ngeimi le riantuan pi hawi hna lungrualte in lungtak thintak te in rian a tuanmi an si lai." Taylor nih lahkhah kan pek hna lai, tiah biakamnak a pek khawh hna lo caah an herhmi vialte caah Bawipa lawnglawng ai bochanmi an si lai. A riantuannak ding caah a herh bikmi, "thazaang, vel, himnak, ruah lo pi in herh pang a rak chuah tikah a vikvakmi le ni fatin eidin awk caah Pathian kha an i bochan peng a hau.

Taluk ram cu, a bikin an ram chung a sursalai hna ah cun ramdangmi kha luhnak nawl an pe hna lai lo, timi kha hngalh cia a si. Tihnung le harsatnak lawngte a si lai, timi cu hngalh cia a si ko. An ram i khual va tlawn le umhmun va khuar cu a har hringhran ko. A si nain missionary riantuantu Pathian caah zumhawk an tlak ahcun Pathian zong an caah zumhawk a tlak ve ko lai. 1859 lio hi thanghnak revival a rak tlungmi nih khan sifah harsatnak tuar bu in missionary riantuan awkah mi thinlung tampi a thawhter. Minung tampi nih an nunnak dihlak kha Pathian sinah an pek. Thlarau tlaumi hna caah zaanfahnak le dawtnak thinlung an ngeih hna. Cu tikah missionary riantuan ding in kal a duhmi tampi an hong chuak. Mi tampi nih thlarau mi hna le missionary rian a tuanmi hna caah thla an cam. Cun mi tampi nih missionary riantuan nak ding caah an ngeihchiah le an chawva hna siang ngai in an pek.

Riantuantu hna hmuh khawhnak ding caah Mathai 9:38, "Cucaah rawlṭuan uktu bawi sinah cun, rawl ṭuantu tam deuh a thlah hna nakhnga, thla va cam tuah u," timi hi a thinlung dihlak in ai bochan. A herhmi tangka kha kawl hmasa le tuaktan hmasa loin Pathian rian tuan tu kha ai hmaitlak hmasa. A herhmi vialte caah Pathian kut ah a ap dih ko. Mathai 6:33 nak, " 'Cucaah zei dang vialte nakin Pathian Pennak le zeidah tuah hna seh ti a kan duh timi kha biapi deuh in ruat u law thil dang vialte hna zong hi an pek ṭhiamṭhiam ko hna lai.", timi hi a thinlung dihlak in a zumhngam fawn. Thawngtha bia a chimhmi hna i an thlarau nunnak a thuh khawhnak ding caah ai zuam peng. Cu tikah an nih cio zong nih Pathian bia kha an theih khawh lai i, Taluk ram le vawlei cung ram dang hna ah thawngtha bia karhter awkah Pathian nawl a ngaimi an si lai, timi kha a ruah.

Taluk Ram kal awkah an i thawh

1866 May thla cu Taluk ram i va kal awkah caan tha bik a rak si. Cu tikah Mr.Taylor le a inn chungkhar hna missionary dang hna bantuk in Taluk ram i kal awkah a herhmi sum le pai hna timhlamhnak a ngei. An dihlak in upa lawngte hleiriat le ngakchia pali hna he chuah awkah an i tim. An khualtlawnnak an herhmi zat cu May thla ah cun a tlam a tling dih cang. A si nain Taluk ram i a kal hnga dingmi Sangpalawng(Tinbaw) cu May 3rd a um lo. May thla ni 26 lawng an chuak kho. Shanghai tiang phak nak ding caah thla li a rau dingmi a si.

Taylor te nu pa nih cun thate in an chimh an cawnpiak hna, an timhlamh hna a rauhhlan ah Taluk ram i va kal awkah cun a tha a tho ngai ngai hna. Tinbaw nih cun missionary lawngte cu khat thup in

a phurh hna i, lungtho thanuam le nih kheh bu le hlasak bu in an kal hna. An dilak Tinbaw cung i an kai dih hnu ah Pathian sinah thlacam nak an ngei hna. Rian tauntu hna cu an tha a tho, an i zuam tuk caah thla khat chung an um hmanh ah thlarau tlau cu an tlaih len hna. A phurtu hna Tinbaw mongtu pa hmanh kha a lung a hak tukmi a si ko nain zumtu an caan ter ve.

Lunglawmhnak

Kan ram buainak le hnahnawhnak lakah **A RAT THANNAK THAWNGTHA** hi kan chuah khawh lengmang caah Bawipa kan thangthat ko. Atu lio caan bantuk ah hin Pathian bia le thawngtha bia in thazaang kan i lak, a herh taktak. Pathian lawng lawng hi a kan kilvengtu le a kan zohkhenhtu, kan ral a kan tei piaktu a si ko. “Bawipa kan lei ah a tan ah cun aho nih dah a kan te lai,” tiah Baibal nih a kan chimh. Cucaah Bawipa Pathian lawng hi thinlung dihlak in i bochan hna u si law, a thawngmi a kut tang ah cu ni fatin kan nunnak ah i, dor ko hna u si.

Bawipa rian ah hawikawm,

Run Lian
P.O.Box 1349
Yangon, Myanmar
Tel: 09 45211 2354
runliangrace@gmail.com